RAPORT EDUCAȚIONAL

LUNA APRILIE 2019

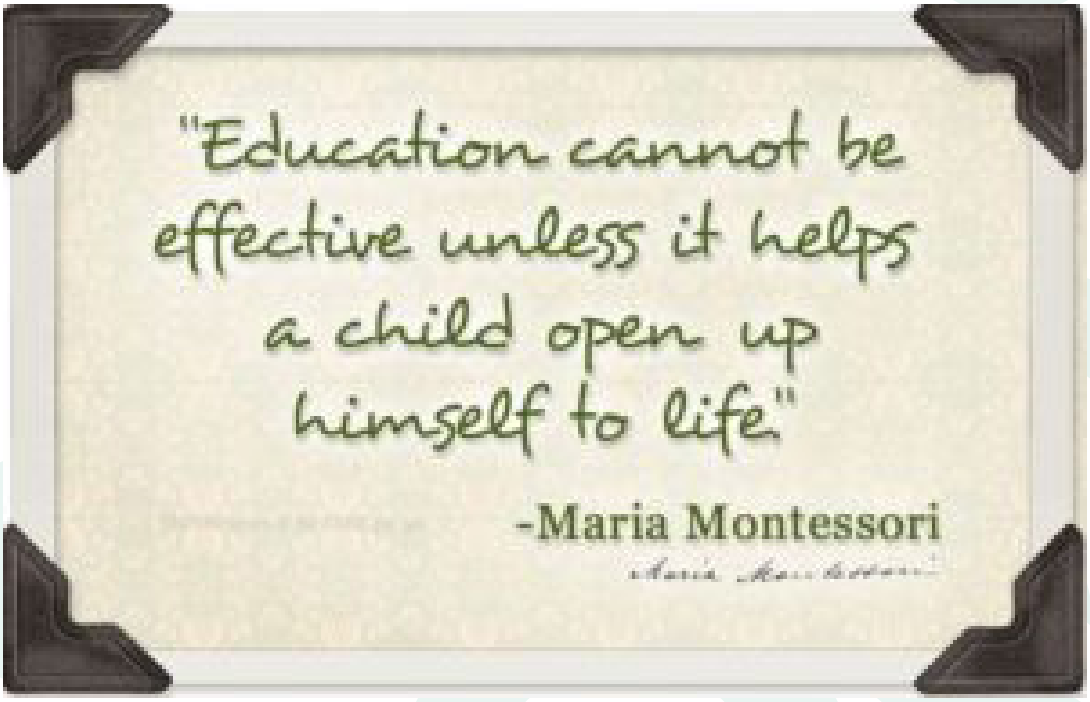

Libertate și limitare în mediul Montessori

Mediul pregătit și dezvoltarea socială

Conceptul de “mediu pregătit” este adus în prim plan și atunci când vorbim de dezvoltarea socială. În mediul Montessori, copilul are nevoie de libertate dar și de reguli sociale puține și foarte clare. Mai întâi copilul trebuie să DEVINĂ el însuși o persoană înainte de a APARȚINE unui grup social. Copiii mici învață să împartă lucruri abia în jurul vârstei de 4 ani. Copilul mic are nevoie să se construiască mai întâi pe el însuși. Un aspect deosebit al metodei Montessori care ajută și susține dezvoltarea socială este coabitarea împreună a unui grup destul de mare de persoane cu vârste diferite de 3, 4, 5 și 6 ani.

Ori, într-un asemenea grup, copiii mai mari devin un fel de lideri pentru copiii mai mici. Se poate întâmpla ca fiecare grup de vârstă să aibă un lider iar astfel prin intermediul liderilor, grupurile să colaboreze între ele. Într-un asemenea grup, copiii mari arată celor mici diverse activități astfel încât cei mici ajung să aibă o abordare unică, inedită de a face anumite lucruri. Cu cât întâlnești oameni mai diferiți, mai variați cu atât înveți mai multe, te îmbogățești spiritual mai mult. Copiii din diferite culturi pot oferi informații noi grupului din care fac parte. În cadrul unui grup variat, nici competiția nu mai este la fel de acerbă.

Dezvoltarea personală a copilului are loc mult mai armonios mai ales pentru că în loc să se compare cu alții, copilul ajunge natural să își dorească să învețe, să știe pentru sine lucruri nu pentru a deveni mai bun decât membrii grupului său. Montessori a observat că atunci când copiii se mișcă liber într-un spațiu potrivit, atunci când copiii pot alege cu ce materiale vor să lucreze ei vor deveni independenți, se vor dezvolta armonios.
“Secretul copilului este ascuns doar de către mediu. Trebuie să acționăm asupra mediului pentru a elibera manifestările copilăriei; copilul se află într-o perioada de creație și expansiune și e de ajuns doar să-i deschidem poarta”

Încrederea de bază începe din familie și reprezintă fundamentul pentru dezvoltarea completă a copilului, mai mult decât dezvoltarea socială. Este primită de la părinți, în special de la mamă. Cu cât această încredere este mai puternică, cu atât și copilul se simte mai puternic, mai capabil de relații sociale. La vârstă mică copilul relaționează cel mai bine cu adultul. Adultul este de altfel, legătura dintre copilul mic, nou venit în grup și grupul în sine. După ce copilul va capăta încredere, el va fi capabil să-și creeze propriile legături, relații cu membrii grupului. E foarte important și contează mult, să acorzi copilului suficient timp să se dezvolte din toate punctele de vedere, inclusiv social.

Dezvoltarea independenței. Dacă urmărim ideile Mariei Montessori, ar trebui să lăsăm copilul să se dezvolte natural, pentru că doar așa, tot natural se va naște dorința acestuia de a face el singur lucruri. Cu cât încearcă mai mult, cu atât copiii vor fi mai capabili de și mai multe lucruri. Lasă copilul să încerce, pentru că încercând de mai multe ori copilul devine din ce în ce mai încrezător în forțele proprii. Cu cât încrederea în el este mai mare, cu cât este mai independent, cu atât și grupul format va fi mai cooperant. Și astfel fiecare membru va fi mai încrezător să-și spună propria opinie.Vorbim deci de două tipuri de independență:

• independența fizică care se capătă cu ajutorul exercițiilor de la Viață Practică și
• independența psihică obținută prin alegerea acelor materiale care au prin ele însele un control al erorii, astfel încât copilul nu mai are nevoie de aprobarea adultului care să-i confirme sau nu faptul că a făcut bine. Copilul este acum capabil să stabilească singur dacă a lucrat bine sau nu, altfel spus să-și evalueze munca.

Respectul pentru ceilalți. Copiii dovedesc respect prin faptul că trebuie să aștepte să lucreze cu un material pe care-l folosește o altă persoană. Tot de respect ține și punerea materialului la loc, exact în forma în care a fost luat de pe raft astfel încât următorul copil să poată să lucreze direct cu acel material. Respectarea perioadelor de concentrare ale altor copii ține tot de a fi respectuos. În mediul Montessori copiii învață să-și controleze impulsurile și să aibă multă răbdare.

Dezvoltarea voinței și luarea deciziilor se referă la faptul că e necesar să alegi materialul cu care vei lucra și să înveți să aștepți sau să găsești altceva de făcut în situația în care materialul preferat nu e disponibil.

Concentrarea - Materialele de la Viață practică au ca scop inclusiv concentrarea. De concentrare este nevoie și atunci când copilul lucrează cu materiale mai complexe. Iar în cadrul unei discuții, privirea în ochi a interlocutorului este garanția faptului că te concentrezi și asculți, ești interesat de orice spune acesta.

Empatia și aspectele morale. Bazele empatice și morale se pun în Casa Copiilor. În primul plan se află empatia pentru ca în al doilea plan să fie moralitatea, copiii fiind cei care observă educatorul dar și felul în care acesta se poartă. Tocmai de aceea cu atât mai mult e important ca adultul să se elibereze de prejudecăți și să se comporte în fața copiilor natural, să fie mereu consecvent cu el însuși. Contează mult să te pui în locul celuilalt astfel încât să-l înțelegi mai bine.

Comunicarea - Mediul Montessori oferă suficiente materiale care să permită îmbogățirea vocabularului. Copiii învață și limbajul corporal, învață regulile de comportament în relația lor unii cu alții. Adulții sunt cei care furnizează copiilor suficinte subiecte de discuție prin intermediul poveștilor, etc.

Libertatea la Montessori constă în faptul că toți copiii se pot mișca liber în mediu, au libertatea de a comunica liber unii cu alții atât timp cât nu deranjează ceilalți copii și atât timp cât nu-i întrerup din lucru. În mediul montessorian copiii pot alege ceea ce vor să facă. Limitările sunt legate aici de a nu deranja mediul sau pe ceilalți membri ai grupului.

“Copilul care persistă în exerciţiu, concentrat şi absorbit, în mod vădit elaboreaza Omul constant, omul cu caracter, cel care va regasi în el însuşi toate valorile umane, încoronând acea manifestare fundamentalâ unicâ: persistenţa în muncă…Valoroasă nu este munca în sine, ci munca văzută ca mod de construire a omului psihic”

ACTIVITĂŢI

VIAŢA PRACTICĂ

Rama cu nasturi mari

Scopuri generale

- Dezvoltarea conştientizării;
- Dezvoltarea independenţei;
- Dezvoltarea concentrării.

Scopuri specifice acestei activităţi:

- Să încheie şi să descheie nasturii

Vârsta:

- 3 ani

Prinderea cârligelor

Scopuri generale

• Dezvoltarea conştientizării;

• Dezvoltarea independenţei;

• Dezvoltarea concentrării.

Scopuri specifice acestei activităţi:

• Să coasă pe pânză

Vârsta:

• 4 ani

SENZORIAL

Clopoţeii muzicali

Scop direct

• Dezvoltarea și rafinarea simțului auditiv pentru distingerea înălțimii sunetului

Scop indirect

• Pregătire pentru educația muzicală

Vârsta:

• 3,5 - 4 ani

Cilindrii cu mâner

Scop direct

• Distingerea vizuală a dimensiunilor

Scop indirect

• Pregătire pentru scris

• Rafinarea mișcării voluntare

• Pregătirea pentru dezvoltarea minții matematice

Vârsta:

• 3 ani

LIMBAJ

Incastrele metalice

Scop direct

• Ajutarea copilului să își dezvolte folosirea mâinii la scrierea cu un instrument, aceasta incluzând presiunea apăsării, păstrarea în cadrul conturului și mișcarea continuă de la stânga la dreapta. Pregătirea pentru scriere și citire

Scop indirect

• Dezvoltarea creativității și a simțului estetic.

Vârsta:

• 3,5 - 4 ani

Omografe

Scop direct

• satisfacerea dorinței de neoprit a copilului pentru cuvinte, îmbogățirea vocabularului și explorarea compunerii cuvintelor.

Scop indirect

• pregătirea pentru citirea completă și scrierea creativă. Pregătirea pentru un studiu etimologic al cuvintelor.

Vârsta:

• 5 ani și peste

MATEMATICĂ

Numere şi fise

Scop direct

• Verificarea ordinii cifrelor între 1-10

• Consolidarea cunoștințelor că fiecare număr este format din cantități separate

• Verificarea unităților separate ce corespund fiecărui număr

• Conștientizarea numerelor pare și impare

Scop indirect:

• Pregătirea pentru divizibilitatea numerelor, pentru multiplu și submultiplu

Vârsta:

• 4,5 ani

Tabla pentru înmulţire

Scop direct

• Memorizarea combinațiilor de înmulțire

Scop indirect: —

Vârsta:

• 5,5 ani

ALTE ACTIVITĂȚI

Decupăm

Scop direct

• colorarea şi decuparea prin înţeparea cu acul a conturului ce urmează a fi decupat

Scop indirect

• dezvoltarea motricităţii fine

• respectarea paşilor de lucru

Vârsta:

• 3,5 ani

Steag

Scop direct

• să confecţioneze un steag după model

Scop indirect

• dezvoltarea motricităţii fine

• înţelegerea şi respectarea paşilor de lucru

Vârsta:

• 3,5 ani

LA MULŢI ANI, ARMAN!

LA MULŢI ANI, DIANA!

Cu drag,
Magda, Corina şi Aura